

Revista ECONOMICA

Supliment • nr. 28 • 15 iulie 1977

1
CENTRALA
INDUSTRIEI LÎNII —
POSTĂVĂRIA ROMÂNĂ
București
Șos. Pantelimon 300,
sector 3

2
FABRICA MIXTĂ
DE INDUSTRIE LOCALA
CURTEA DE ARGES
Str. Decebal nr. 3
Telefon 413

3
CENTRALA
DE PRELUCRARE
ȘI COLECTARE
A DEȘEURILOR
METALURGICE
București Unitatea Berceni

Întreprinderea județeană de industrie locală Neamț oferă fără repartiție

BARE POLIAMID

pentru prelucrare de diferite grosimi, cuprinse între
diametrele 105 — 115, 170 — 200, 250 mm.

comenzile se primesc pe adresa;

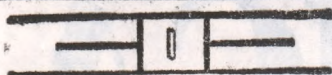
I.J.I.L. Neamț, str. Maiacovschi nr. 19

Piatra Neamț, telefon 1.21.77; telex 25256

Anunț important!

Cititorii interesați mai pot face comenzi, pînă la 31 iulie a.c. pentru primirea prin ramburs a lucrărilor: Raporturi de muncă, vol. II; Gestionarea și controlul valorilor materiale și bănești.

**METALE
PRODUSE DIN METAL**

- Cule cap conic 25/40 kg 220
- Cule cap cilindric 10×12 kg 50
- Profile aluminiu P 68 kg 89,600
- Sirmă arc RS 1,2 kg 104
- Sirmă neagră 4 kg 200
- Sirmă sudură 6 kg 15
- Sirmă aluminiu kg. 15,300
- Sirmă zincată Ø 3,55 kg 582
- Sirmă zincată Ø 3,35 kg 1142
- Balamale dr. stg. buc. 160
- Balamale dr. stg. buc. 130

- Broaște pentru mobilă 35 mm buc. 2000
- Balamale ghindă 50 mm buc. 2800
- idem pt. scări buc. 30
- Coturi pantzer Ø 16 buc. 65
- Nipluri 3/4" buc. 137
- Robineți gaze cu ventil PN 25 STAS 3085/66 buc. 74

Profile mijlocii și ușoare

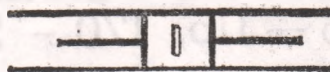
- Oțel rotund OL37 Ø 28 kg. 2000
- idem OL37 Ø 36 kg. 3000
- idem OL37 Ø 45 kg. 5000
- idem OL50 Ø 45 kg. 2000
- idem OLC45 Ø 45 kg. 2300
- idem OL37 Ø 56 kg. 4000
- idem OL50 Ø 56 kg. 6000
- idem OL50 Ø 70 kg. 4000
- idem OL60 Ø 70 kg. 2000
- Oțel cornier cu aripi neegale 80×65×8 kg. 12000
- Oțel patrat OL 37 30×30 kg. 3000

- idem INP OL 37 120 mm kg. 5000
- idem INP OL 37 160 mm kg. 3000
- idem U Iași 60×60×3 kg. 4800
- idem 180×80×5 kg. 4000

Profile grele

- Oțel UNP OL 37 240 mm kg. 6000
- idem rotund OLC 10 Ø85 kg. 3000
- idem OLC 45 Ø 150 kg. 2000
- idem OL 50 Ø 150 kg. 3000
- idem patrat OL 50 140×140 mm kg. 1800
- idem OL 50 160×160 mm kg. 2100
- Țevi construcții OLT 35 Ø 140×5-6 ml. 1200
- idem Ø 159×5-6 ml. 160
- idem patrute 50×40×3 ml. 2000
- Tablă neagră OL 37 7×1500×6000 tone 20
- idem 32 mm OL 37 tone 4,9
- idem 35 mm OL 37 tone 15

**CONSTRUCȚII - INSTALAȚII
ELECTRICE**

- Abajoare buc. 27
- Bec 24 V LFA 10424900 buc. 170
- Bec import 6 V 35×35 W auto buc. 10
- Bec 6,3/0,3 buc. 32
- Balaștrii BIA 20 W buc. 42
- Balaștrii 65 W buc. 15
- Bloc încercare releu 8 elem. buc. 2
- Cablu forță armat NAYY 3×150+70 m 100
- Corp fluorescent 3×65 buc. 2
- Întrerupător LI 010454900 buc. 30

- Întrerupător cu pîrghie buc. 6
 - Întrerupător pîrghie 111 100 A buc. 34
 - Izolatori SB 1 kW buc. 20
 - Limitator cursă 0503 buc. 970
 - Microîntrerupător 01003990 buc. 36
 - Microîntrerupător 5938 buc. 55
 - Patroane MPR 315 A buc. 300
 - Papuci ștanț 22×23,5 buc. 40
 - Preșpan 0,3 kg 19
 - Papuci ștanț 22×25 buc. 70
 - Papuci ștanț buc. 40
 - Releu BRT 7,2 12,5 A buc. 20
 - Releu DD1 buc. 6
 - Releu DD2 buc. 6
 - Releu temperatură RTpc I buc. 10
 - Releu LF 4010472900 buc. 19
 - Soclu sig. MPR 315 A 2520 buc. 20
 - Soclu lămpi CIL buc. 6
 - Soclu sig. LS 60 buc. 19
 - Soclu sig. LFI 100 A buc. 20
 - Tub Bergman m 159
 - Tijă zăvor 11 Dittu 456 03 buc. 60
 - Tijă zăvor 1 Dittu 25 buc. 80
 - Tranzistor 2 NI305 LF4 buc. 20
 - Tranzistor 1477 L F4 buc. 20
 - Tub plastic flexibil buc. 500
 - Cablu fotocelulă IF 4 buc. 34
 - Lămpi fotocelulă 00304800 buc. 97
 - Capac sig. 010252900 buc. 21
 - Placă imprim. 005093010 buc. 9
 - Placă imprim. 000057000 buc. 35
 - Placă imprim. diodă buc. 5
 - Piesă centrare lămpi buc. 1422
- Materiale construcții sanitare**
- Blat spătar scaun buc. 81
 - Baterii încălzire buc. 28
 - Coturi ext. 3/4" buc. 15

- Furnir nuc mp 180
- Mufe 1 1/4" buc. 200
- Plăci marmură mp 120
- Plăcuțe ceramică mici buc. 1470
- Robinet pisoar 3/8" buc. 13
- Robinet ventil buc. 1
- Robinet stas corp 2550 Ø 65 buc. 2
- Spălător chiuveță buc. 2
- Suport prosop buc. 30
- Trăgător WC buc. 86
- Teu 1/2" buc. 31

PIESE DE SCHIMB RULMENȚI

Curele trapezoidale

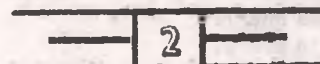
- 1500×1318 buc. 18
- 2000×10×8 buc. 2
- 2120×13×8 buc. 20
- 1900×17×11 buc. 46
- 1900×13×8 buc. 24
- 2100×17×11 buc. 10
- 2900×17×11 buc. 5

Rulmenți

- 51207 buc. 5
- 8316 buc. 2
- 8215 buc. 2
- 1612 buc. 1
- 30210 buc. 3
- 7214 buc. 5
- 30309 buc. 15
- 30312 buc. 8
- 7615 buc. 5
- 7515—32215 buc. 1
- 7905 buc. 2
- 7606—32506 buc. 4

- 32307—7607 buc. 3
- 6020 buc. 2
- 6210 buc. 52
- 6211—211 buc. 4
- 6215—30215 buc. 5
- 6207 K buc. 58
- 1207 K buc. 30
- 11207 buc. 21
- 1213 K buc. 4
- 1215 buc. 1
- 1216 buc. 6
- 1217 buc. 8
- 32308 buc. 24
- 308—12308 buc. 1
- NF 308 buc. 8
- NY 310 buc. 50
- 32310 buc. 15
- 6407 buc. 10
- 1305 K buc. 7
- 1311 buc. 7
- 1312 buc. 2
- 2205—12205 buc. 2
- 2210—K buc. 4
- NY 2210 buc. 2
- 2213 buc. 1
- 2215 buc. 6
- 13304 buc. 10
- 2314—32314 buc. 2
- 3517 buc. 4
- 3020 buc. 2
- 226905 buc. 5
- 676701 buc. 3
- 64704 buc. 3
- 16101 buc. 100
- 16003 buc. 9
- 20703 buc. 2

- 790601 buc. 1
- 21307 KFY buc. 32

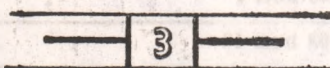

Rulmenți seria :

- 6007 buc. 9
- 6008 buc. 20
- 6012 buc. 9
- 6013 buc. 10
- 6205 buc. 330
- 6218 buc. 3
- 6220 buc. 4
- 6408 buc. 10
- 1214 buc. 3
- 1315 K buc. 2
- Ny 215 NA buc. 6
- 2212 buc. 16
- 3010 buc. 5
- 3024 buc. 1
- 3207 buc. 82
- 7315 buc. 4
- 7605 buc. 13
- 7610 buc. 3
- 7909 buc. 8
- 16016 buc. 2
- 16018 buc. 1
- 22210 buc. 6
- 22218 buc. 2
- 22219 buc. 16
- 22309 buc. 3
- 22310 buc. 16
- 22313 buc. 5
- 30203 buc. 4
- 30206 buc. 16
- 30208 buc. 30

OFERTE

- 30211 buc. 18
- 30311 buc. 30
- 32209 buc. 10
- 32213 buc. 90
- 51208 buc. 11
- 51110 buc. 14
- 51118 buc. 5
- 51204 buc. 279
- 51209 buc. 10
- 51211 buc. 5
- 51216 buc. 4
- 51218 buc. 1
- 51308 buc. 6
- 50310 buc. 2
- 508911 buc. 12
- 986711 buc. 1
- 390110 buc. 21
- 60307 buc. 2

Curele trapezoidale

- 22×14×1800 ml. 20
- 22×18×2000 ml. 30
- 22×17×2000 ml. 201
- Bandă ferodou 60×8 ml. 130
- 80×10 ml. 107
- 60×8 ml. 190

Rulmenți

SERIA NY

- Ny 307 NA buc. 70
- HY 323 buc. 6
- 316 buc. 8

Rulmenți radiali oscilanți cu bile pe două rinduri STAS 6846—68

- 1205 buc. 26
- 1215 buc. 10

Seria 23

- 2317 buc. 12

Rulmenți radiali cu role cilindrice pe două rinduri cu alezaj conic STAS 6190—68

- 3020 K buc. 3
- 3014 buc. 10
- 3612 buc. 2
- 4213 buc. 6
- 4215 buc. 6

Rulmenți radiali cu bile pe un rind STAS 3041—68

- 6200 buc. 91
- 6202 buc. 20
- 6209 buc. 77
- 6213 N buc. 42
- 6213 buc. 40
- 6236 buc. 10
- 6307 buc. 14
- 6309 buc. 16
- 6311 buc. 80
- 6311 N buc. 6
- 6330 NA buc. 8
- 6322 buc. 32
- 7209 buc. 52

- 7210 buc. 21
- 7306 buc. 14
- 7307 buc. 13
- 7308 buc. 30
- 7312 buc. 13
- 7313 buc. 12
- 7513 buc. 1
- 7514 buc. 1
- 7506 buc. 5

Rulmenți radiali axiali cu role pe un rind

- 7723 buc. 6
- 7728 buc. 5
- 7815 buc. 10

Rulmenți radiali oscilanți cu role butoi pe două rinduri STAS 3918—68

- 22220 buc. 34
- 22222 buc. 16
- 22317 buc. 10
- 22324 KN buc. 7
- 22356 buc. 4
- 22356 M3 buc. 8

Rulmenți radiali axiali cu role pe două rinduri STAS 3920—73

- 30209 buc. 120
- 30210 buc. 5
- 30218 buc. 10
- 30218 buc. 19
- 32214 buc. 52
- 32214 buc. 47
- 32215 buc. 38
- 32216 buc. 112
- 32306 buc. 76
- 32308 buc. 60
- 32314 buc. 10
- 32315 buc. 44

Rulmenți axiali cu bile cu simplu efect

- 51118 buc. 5

Rulmenți radiali oscilanți cu role conice pe un rind cu guler

- 67728 buc. 8
- 204705 A buc. 593

Rulmenți radiali oscilanți cu bile pe două rinduri, cu două inele interioare

- 676901 buc. 18

Rulmenți cu ace pentru transmisii cardanice

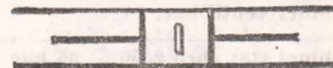
- 704904 buc. 130
- 804701 buc. 158

Rulmenți radiali oscilanți cu role conice pe un rind

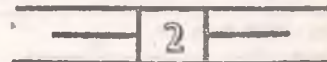
- 807313 buc. 10
- Reductor tip Neptun 2H—10—11, 5—7, 1500/100/750 putere 1,5 buc. 1
- Reductor FCO tip Orăștie IM3—201—0/176—50 buc. 1
- Reductor FCO tip Oradea IM1—201—0/230—2,5 buc. 1
- Reductor FCO tip Oradea IM1—230/50 buc. 1
- Reductor 3 CM—755 tip Oradea 90—0 buc. 1

- Electromotor ELEROM tip A03—82—4 ; 55 kW 1475T/M 220—380—50 Hz buc. 1

TEXTILE — PIELE — CAUCIUC

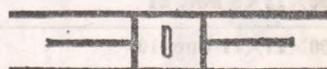

- Placă cauciuc kg 98
- Anvelope
- 750.020 fără camere buc. 2
- 670—15 buc. 2
- Echiptament protecție
- Bluze pinză zefir buc. 10
- Bocanci per. 15
- Combinezioane doc buc. 1
- Căciuli clape buc. 3
- Halate pinză albe și color buc. 18
- Halate doc bărbătești 42/44 buc. 50
- Halate doc bărbătești 50/52 buc. 70
- Halate doc bărbătești 46/48 buc. 100
- Pantaloni doc pieptar buc. 15
- Șorțuri prelată buc. 5
- Șoșoni pislă per. 1
- Scurte doc cauciuc buc. 20

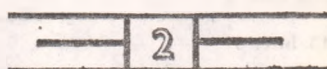

- Anvelope 975/18 buc. 4

CHIMICE — LEMN — HIRTIE

- Brilliantarizarin grun BRLW kg 15
- Alizarin grun 5 G kg 24
- Casurit RL (RI) kg 145
- Casurit S kg 115
- Diamantacromolive GG kg 30
- Gialoeliamia 4 GL kg. 10
- Irgalandunkelbraun 5 R kg 8
- Irgalanbrilliantgelb 3 GL kg. 5
- Isolanbraun GL kg 5
- Jeuneaucrom 2 RL kg. 22
- Rujeaucrom FCB kg 20
- Albume cartele buc. 150
- Albume culori buc. 725
- Carton ondulat kg 50
- Coperți 13×19 buc. 970

- Clei rece kg. 2270
- idem de oase kg. 1000
- Nitroemail negru 902—1 kg. 1500
- idem roșu 232—1 kg. 1500
- idem albastru 632—1 kg. 1500

CONTRACT ECONOMIC

DESPRE DECIZIILE DE OBLIGARE LA CONTRACTARE

Potrivit reglementării actuale (art. 10 din Legea nr. 71/1969), rezolvarea neînțelegerilor privind încheierea contractelor — adică a neînțelegerilor determinate de refuzul unei unități socialiste de a încheia contract economic la cererea unei alte unități socialiste — este de competența organelor ierarhic superioare, a Ministerului Aprovizionării Tehnico-Materiale și Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe și a Consiliului de Miniștri.

Conform textului legal la care ne-am referit, aceste organe pot fi sesizate numai dacă neînțelegerile privesc prestații pentru care se emit repartiții. Cu alte cuvinte, în legătură cu prestațiile care nu fac parte din categoria acelorora pentru care se emit repartiții, nu este posibilă obligarea la contractare.

Credem totuși că, în cadrul soluționării neînțelegerilor precontractuale, și asemenea prestații pot forma uneori obiectul unor rezolvări prin care se obligă la contractare. Ne referim la situațiile în care o unitate socialistă are exclusivitate pentru executarea anumitor prestații. Anterior se considera că asemenea prestații formează obiectul unor contracte reglementate obligatorii pe considerentul că unitatea beneficiară nu putea obține executarea prestației de la altă unitate decît cea căreia i s-a conferit exclusivitatea.

Existînd și în prezent asemenea prestații, cum sînt, de pildă, cele de apă și canal, credem că argumentele invocate odinioară pentru justificarea obligării unităților prestatoare la contractare prin hotărîri arbitrare, sînt valabile și astăzi cu referire la rezolvarea neînțelegerilor pe cale administrativă.

Apelînd din nou la practica arbitrală în materia soluțiilor de obligare la contractare, reamintim că, potrivit unor instrucțiuni ale primului arbitru de stat astăzi abrogate, organele arbitrale aveau îndatorirea de a stabili

toate elementele necesare executării prestației, în așa fel încît hotărîrea să poată ține loc de contracte.

Deși în sarcina organelor prevăzute de art. 10 din Legea nr. 71/1969 nu s-a stabilit o asemenea obligație, socotim că aceste organe, în vederea asigurării îndeplinirii sarcinilor de plan, ar trebui să cuprindă în deciziile pe care le emit principalele elemente pe baza cărora prestația să poată fi îndeplinită chiar dacă părțile, ulterior primirii deciziei de obligare la contractare, nu procedează la întocmirea înscrisului constatator al contractului.

Această necesitate se învederează și în lumina următoarelor prevederi ale articolului suscitāt:

„Decizia luată de organele prevăzute la lit. a, b, c și d, în cazul neîncheierii contractelor economice în baza bilanțelor aprobate și repartițiilor emise, ține loc de contract pînă la perfectarea acestuia de către părți“.

Textul legal reproduș permite și o altă precizare.

Rezolvarea prin care se decide obligarea la contractare este fie urmarea refuzului unității furnizoare de a emite proiectul de contract la cererea unității beneficiare, fie consecința refuzului acestei din urmă unități de a semna proiectul de contract care i s-a trimis.

În primul caz, decizia prin care se obligă la contractare trebuie să cuprindă, după opinia noastră, asemenea elemente încît să poată ține, realmente, loc de contract, așa cum dispune legea. Adică, organul care rezolvă neînțelegerea precontractuală trebuie să precizeze elementele necesare executării prestației ca, sortiment, cantitate, termene de livrare, modalități de recepție și de expediere sau ridicare etc. Numai în acest fel se poate preîntîmpina întîrzierea în executarea sarcinii de plan, fapt care s-a urmărit prin dispoziția legală potrivit căreia decizia de obligare la contractare ține loc de contract. Deci, pentru a se ajunge la această finalitate, nu este suficient ca organele prevăzute de art. 10 din Legea nr. 71/1969 să decidă obligarea la contractare fără să stabilească, în același timp, elementele la care ne-am referit.

În schimb, în cazul refuzului unității beneficiare de a contracta, scopul urmărit de legiuitor poate fi atîns mai

ușor intrucît elementele amintite au format obiectul reglementării din proiectul de contract emis de către unitatea furnizoare. Prin urmare, decizia de obligare la contractare ar trebui să se refere la clauzele din proiectul de contract, fie menționîndu-le ca atare, fie modificîndu-le sau completîndu-le, după caz. Rezolvarea astfel dată ar ține loc de contract în mod definitiv, intrucît în urma perfectării clauzelor contractuale în modul arătāt ar apărea inutilă întocmirea unui înscris constatator al contractului.

IL. MATEI

COMERȚ EXTERIOR

POZIȚIA JURIDICĂ A DESTINATARULUI ÎN CONTRACTUL DE TRANSPORT MARITIM DE MĂRFURI

Deplasarea de mărfuri pe mare poate fi efectuată în interesul încărcătorului sau al unei terțe persoane.

Transportul contractat în favoarea încărcătorului sau reprezentanților săi îl întîlnim în situații destul de variate. De exemplu, o întreprindere își aprovizionează via mare o sucursală din străinătate sau expediază mărfuri care îi vor servi ca mostre la un tîrg internațional sau ca exponate la un stand de specialitate într-o expoziție. Tot astfel cumpărătorul mărfurilor poate să angajeze transportarea lor pe mare printr-o navlosire de tipul F.O.B. sau să le încredințeze unei nave de linie, cumulînd în acest mod calitățile de încărcător și de destinatar.

Ponderea principală o deține însă în lumea contemporană transportul maritim de mărfuri efectuat în favoarea unei alte persoane decît încărcătorul. În mod obișnuit, în activitatea de comerț exterior, contractul de transport al mărfii este încheiat de către vînzător, cumpărătorul avînd poziția juridică de destinatar. Acesta devine astfel un terț față de raporturile dintre cărăuș și încărcător (vînzător).

Corespunzător situațiilor evocate, contractul de transport poate avea caracter bipartit și anume dacă încărcătorul deține totodată calitatea de destinatar sau caracter tripartit, în cazurile în care destinatarul nu a participat nemijlocit la încheierea actului juridic respectiv.

În operațiunile de tip bipartit este neîndoielnic că drepturile destinatarului izvorăsc direct din contractul de transport, din chiar momentul perfectării sale.

În transporturile cu caracter tripartit, natura drepturilor ce aparțin destinatarului și data de când ele iau naștere ridică o serie de probleme.

În primul rând se discută în literatura de specialitate dacă terțul-destinatar (singurul de care ne ocupăm în continuare) poate fi socotit ca titular de drepturi derivate sau deține drepturi proprii în cadrul contractului de transport.

La prima vedere s-ar părea că drepturile sale decurg din cele ale încărcătorului.

Ar fi totuși inexact să tratăm pe destinatar ca un reprezentant al încărcătorului. Existența unui asemenea mandat nu corespunde realității. De altfel, dacă s-ar presupune că destinatarul acționează efectiv ca un simplu mandatar, s-ar ajunge la consecințe inacceptabile¹. Ar însemna, în adevăr, ca destinatarul să nu aibă față de transportator mai multe drepturi decât încărcătorul. Ar însemna totodată ca excepțiile invocabile față de încărcător să poată fi opuse de către transportator și destinatarului. În fine, ar însemna ca acesta să vină în concurență cu creditorii încărcătorului asupra mărfii care a format obiectul transportului respectiv. Nici unul dintre efectele amintite nu este însă compatibil cu poziția terțului destinatar.

Explicația întemeiată pe cesiunea de drepturi care ar interveni între încărcător (cedent) și destinatar (cesionar) recurge și ea la o ficțiune juridică. Nimic nu autorizează să calificăm cu titlul de cesiune raporturile dintre încărcător și destinatar².

Tot atât de inexact ar fi să considerăm că destinatarul, în calitate de *ayant cause* și anume de creditor chirografar al încărcătorului, poate să exercite față de transportator acțiu-

nea oblică în condițiile reglementate de art. 974 din Codul civil³.

Nici teza care, schimbând datele problemei, atribuie transportatorului calitatea de *negotiorum gestor* al intereselor destinatarului nu ne procură o justificare rațională a drepturilor acestuia. În adevăr, inițiativa expediției mărfurilor aparține încărcătorului, iar nu cărașului, spre a-l putea asimila pe acesta din urmă cu un gestionar de afaceri. De multe ori, de altfel, destinatarul devine proprietar al mărfurilor imbarcate, nu de la data când au fost preluate pe navă de căraș, ci abia mai târziu.

Se învederează astfel că terțul-destinatar nu ar putea fi socotit ca simplu titular de drepturi derivate în cadrul contractului de transport maritim de mărfuri. Este mai exact să admitem că el deține drepturi proprii față de transportator.

dr. O. CĂPAȚINA

¹ Vezi în acest sens, G. Ripert, *Op. cit.*, vol. 2, p. 490.

² Vezi în acest sens, P. Demetrescu, *Op. cit.*, p. 30-31.

³ În ce privește critica acestei teze, vezi G. Ripert, *Loc. cit.*

FINANCIAR

SUSPENDAREA TERMENULUI DE 60 ZILE PENTRU EMITEREA DECIZIEI DE IMPUTARE

Așa cum s-a arătat în nr. 27/1977 al Suplimentului revistei noastre, termenul de 60 zile fiind considerat de Plenul Tribunalului Suprem (Decizia de îndrumare nr. 5/1974) și de majoritatea autorilor de specialitate drept un termen de prescripție, el este susceptibil de întrerupere și suspendare în condițiile dreptului comun, ceea ce înseamnă că în materia de față se vor aplica, în mod corespunzător, art. 13-15 inclusiv din Decretul nr. 167/1958, republicat la 15 iulie 1960.

Problema suspendării termenului de prescripție pentru emiterea deciziei de imputare se pune cel mai adesea în următoarele situații:

— când unitatea sesizează, înăun-

trul acestui termen, organele de urmărare penală pentru faptele care au produs paguba;

— în cazul în care organul superior competent nu aprobă trecerea pe cheltuieli a lipsurilor ce depășesc normele stabilite.

● În prima situație, pe timpul cit durează cercetările penale — dacă se constată că fapta nu constituie infracțiune, ci numai o abatere care atrage și răspunderea materială a autorului — termenul de 60 zile pentru emiterea deciziei de imputare este suspendat. După primirea rezultatului de la organul de urmărire penală, descripția își reia cursul din ziua în care ordonanța penală respectivă a fost înregistrată la unitate. Dispozițiile art. 15 alin. 2 din Decretul nr. 167/1958 fiind aplicabile, în sensul că prescripția nu se va împlini decât după expirarea unui termen de o lună de la încetarea suspendării. În acest sens a statuat Plenul Tribunalului Suprem prin Decizia de îndrumare nr. 1/1976 pct. 4 (Buletin Oficial partea a III-a nr. 31 din 25 februarie 1976) care, prin soluția adoptată a dat o interpretare creatoare prevederii suscitată.

Astfel cum a statuat Plenul Tribunalului Suprem în Decizia de îndrumare nr. 5/1974, suspendarea termenului de prescripție are loc față de toți cei care au provocat paguba, indiferent dacă toți sau nici unul ori numai unul dintre ei au fost indicați în reclamația penală.

● În cea de-a doua situație, când organul superior competent nu aprobă trecerea pe costuri a lipsurilor ce depășesc normele stabilite, prescripția poate fi suspendată numai cu condiția expresă ca unitatea să fi solicitat aprobarea organului superior competent înăuntrul termenului de 60 de zile de când conducătorul acesteia a luat cunoștință de paguba produsă prin lipsurile peste consumul normal. Dacă acest termen a fost depășit nu mai poate fi vorba de suspendarea sa. Cităm în sensul celor de mai sus deciziile Tribunalului Suprem, Colegiu civil nr. 611/1959 în C.D. 1959 p. 257 și nr. 709/1959 în Legalitatea Populară nr. 2/1960 p. 116.

Cursul prescripției începe să curgă — până la împlinirea termenului de

30 zile — de la înregistrarea comunicării organului superior competent prin care refuză trecerea pe costuri a perisabilităților peste normă. Pentru identitate de rațiune se aplică și în această situație Decizia de îndrumare nr. 1/1976 pct. 4 a Plenului Tribunalului Suprem.

Dr. C. JORNESCU

DECONTAREA LA CEREREA UNITĂȚII FURNIZOARE

În actuala reglementare a efectuării plăților între unitățile socialiste, modalitatea de decontare preferată este cea care se face din inițiativa plătitorului. Cu toate acestea, Normele metodologice BNRSR nr. 2/1977, reglementează la pct. 61 și urm. decontarea la cererea unității furnizoare sau creditoare.

Dispoziția de încasare cu factură poate fi folosită numai pentru decontări între parteneri care au conturi deschise la unități bancare din localități diferite. Caracterul limitat al folosirii acestui instrument de decontare, rezultă din faptul că derogările de la regula de mai sus se pot aproba de către conducerea unității bancare care-l deservește pe furnizor „numai pentru decontări cu acei plătitori care îl apreciază că nu pot fi în măsură să inițieze plata, și va fi revizuită în cazul schimbării condițiilor în care a fost dată” (pct. 62 din normele citate).

Dispoziția de încasare cu factură poate fi utilizată numai în scopul obținerii, prin decontare bancară, a prețului produselor livrate, lucrărilor executate și serviciilor prestate. Corespunzător principiului că plata prețului se poate obține numai după îndeplinirea restanței, dispoziția de încasare cu factură, pentru a fi primită în bancă, trebuie să cuprindă asemenea date și să fie însoțită de acte din care să rezulte că produsele au fost efectiv predate cărăușului sau unității beneficiare.

Cu totul excepțional, în cazurile litigioase enumerate la pct. 63 din norme, dispoziția de încasare cu factură este primită în bancă și pentru produse lăsate în custodia unității beneficiare. Ea trebuie să poarte viza inspecțiunii bancare prin care se atestă că produsele facturate formează obiectul contractului, că există în realitate și

că au fost ambalate și depozitate în bune condiții, separat de produsele aparținând unității furnizoare sau altor beneficiari.

Astfel cum rezultă și din denumirea instrumentului de decontare pe care îl analizăm, dispozițiile de încasare se depun la bancă însoțite de factură.

Termenele de acceptare a acestor dispoziții de încasare nu sînt uniforme pentru toate unitățile beneficiare, așa cum greșit se consideră deseori. Normele prevăd la pct. 79 numai termene -plafon maxime de acceptare, iar pentru fiecare unitate plătitoare în parte, termenele se stabilesc printr-un proces-verbal încheiat între respectiva unitate și organul bancar care o deservește, proces-verbal care este supus aprobării conducerii băncii.

Termenele de acceptare încep să curgă din ziua următoare avizării. Prin avizare se înțelege predarea la ghișeul băncii a originalului facturii împreună cu exemplarul 3 al dispoziției de încasare, precum și a documentelor unității beneficiare. Dacă în cadrul termenului de acceptare nu se aprobă prelungirea acestui termen și nici nu se manifestă refuz de plată, în ziua următoare termenului de acceptare, banca procedează la decontare. Decontarea are loc imediat, fără avizarea plătitorului, dacă dispoziția de încasare cu factură este însoțită de o acceptare expresă a plătitorului.

Pentru încasarea altor creanțe decît prețul produselor livrate, lucrărilor executate și serviciilor prestate se utilizează **dispoziția de încasare simplă**, adică dispoziția de încasare neînsoțită de factură.

Aceste dispoziții de încasare se decontează cu sau fără avizarea plătitorului.

Decontarea are loc fără avizare dacă de pildă dispoziția de încasare este însoțită de o hotărîre arbitrală sau judecătorească investită pentru decontarea bancară, sau dacă se referă la taxa de timbru prevăzută în hotărîri arbitrale sau judecătorești la acțiuni netimbrate sau timbrate insuficient. De asemenea, nu sînt supuse avizării dispozițiile de încasare privind amenzile și penalitățile convenite unităților socialiste anume autorizate. Spre exemplu, potrivit H.C.M. nr. 332/1976, decontarea dispozițiilor de încasare privind penalitățile pentru cantitățile de gaze na-

turale consumate suplimentar în industrie se face fără acceptul unităților plătitoare.

În sfîrșit, se decontează fără avizarea plătitorului dispozițiile de încasare cuprinzînd sume în legătură cu care plătitorul și-a dat consimțămîntul în mod expres, fie pe textul dispoziției de încasare, fie în cuprinsul unui alt act. Aceasta este modalitatea prin care unitățile socialiste pot obține, respectiv plăți, fără hotărîri arbitrale, penalitățile datorate potrivit H.C.M. nr. 306/1970. Răspunsul scris dat la încercarea de conciliere prin care se acceptă în mod expres plata penalităților pretinse constituie, în mod uzual, temeiul decontării dispoziției de încasare fără avizare.

Dintre creanțele pentru care dispozițiile de încasare se supun avizării plătitorilor cităm: sumele convenite unităților de transporturi drept locații și contrastalii, penalizările pentru neutilizarea factorului de putere, încasarea ratelor provenite din mărfuri vîndute sau servicii prestate pe credit.

I. ICZKOVITS

INTREBĂRI-RĂSPUNSURI

● **I. BĂIEȘAN (Orăștie)** întreabă dacă sînt admisibile acțiunile în constatarea forței majore care împiedică îndeplinirea obligațiilor asumate în cadrul contractului economic de comerț exterior pe bază de comision în legătură cu exportul unor produse.

Conform practicii arbitrale recente (Decizia PAS nr. 260/1977) asemenea acțiuni sînt admisibile. Rezolvarea lor este de competența Arbitrajului de Stat Central numai dacă părțile se află în subordonări diferite. Dacă părțile sînt subordonate aceluiași ministru, competența rezolvării litigiului revine organului arbitral care funcționează în cadrul ministerului respectiv.

● **T. HAGIU (Iași)** întreabă dacă întîrzierea în punerea la dispoziție a macaralei C.F.R. necesare descărcării unor produse de mare greutate poate

să constituie un caz de forță majoră care exonerează unitatea destinatară de plata taxelor de locații aferente nedescărcării vagoanelor în termen.

Răspunsul este negativ deoarece împrejurarea relatată de dv. nu se încadrează în situațiile de forță majoră prevăzute de art. 10 (5) din Tariful local de mărfuri, partea I.

Este totuși de menționat că asemenea neajunsuri pot fi prevenite prin depunerea la calea ferată a unei cereri pentru punerea la dispoziție a macaralei C.F.R. Reglementările în vigoare sînt în sensul că această cerere nu prelungește termenul de descărcare, astfel că lipsa macaralei nu poate fi considerată caz de forță majoră.

Potrivit însă aceluiași reglementări, în cazul depășirii termenului de descărcare în lipsa macaralei C.F.R., se percepe în locul taxelor de locații, tariful de staționare de 3 lei per vagon/oră care se aplică de la ora expirării termenului de descărcare — dacă cererea de punere la dispoziție a macaralei a fost depusă înainte de expirarea acestui termen, și de la ora prezentării cererii, dacă aceasta a fost depusă după expirarea termenului de descărcare. În acest din urmă caz, pînă la data depunerii cererii, se datorează taxele de locații.

● **I. HALÁSZ (Oradea)** se interesează de consecințele care se produc, în privința perfectării contractului economic semnat cu obiecțiuni, în situația în care unitatea beneficiară nu se prezintă la încercarea de conciliere inițiată de unitatea furnizoare și nu-și exprimă, nici în alt fel, dezacordul față de poziția adoptată de unitatea furnizoare în legătură cu obiecțiunile sale.

În situația descrisă de dv., dacă unitatea furnizoare și-a manifestat opunerea față de obiecțiunile cu care s-a semnat contractul, atitudinea unității beneficiare are, potrivit practicii arbitrale, semnificația renunțării la obiecțiuni, cu excepția aceluiași formulate la clauze contractuale neconcordante cu dispozițiile normative în vigoare sau cu repartiția.

● **P. MINZATU (București)** solicită lămuriri în privința dreptului unităților beneficiare de a refuza decontarea către unitățile cu atribuții de comerț exterior comisionare a valorii produse lor sosite cu întârziere din import.

Aspectele relevate de dv. nu sînt de natură să justifice refuzul de plată. Spre deosebire de livrările provenind de la furnizorii din țară, în relațiile cu furnizorii străini, la produsele nelivrate în termen se poate renunța numai în condițiile prevăzute în contractul extern. Faptul că la unitatea în cauză s-a instituit supravegherea temporară asupra efectuării plăților din credite rămîne fără relevanță întrucît, la nota de sub pct. 19 din Normele metodologice BNRSSR nr. 2/1977 privind efectuarea plăților între unitățile socialiste, măsura de neadmitere la plata din credite în cadrul supravegherii temporare nu se aplică asupra facturilor emise de unitățile cu atribuții de comerț exterior privind aprovizionarea mărfurilor din import.

● **G. TAKÁCS (Tg. Mureș)** întreabă dacă este valabil contractul economic semnat de altă persoană decît directorul unității.

Potrivit art. 56 din Legea nr. 11/1971 cu privire la organizarea și conducerea unităților socialiste de stat, dreptul directorului de a angaja unitatea în relațiile cu persoanele juridice și fizice, precum și în fața organelor jurisdicționale, poate fi delegat și altor cadre din unitatea respectivă.

Sub rezerva existenței unei asemenea delegații, contractul încheiat în condițiile arătate de dv. este valabil.

● **N. CIZMAȘ (Cluj-Napoca)** se interesează de momentul în care începe să curgă prescripția dreptului la acțiune avînd ca obiect restituirea diferențelor de preț încasate nejustificat de către unitatea furnizoare prin aplicarea altor prețuri decît cele legale.

Termenul de prescripție de 6 luni prevăzut de art. 4 lit. c din Decretul nr. 167/1958 începe să curgă din momentul efectuării plății iar nu de la data cînd unitatea beneficiară a cunoscut prețul legal. Această din urmă dată ar putea fi invocată, sub rezerva dovedirii existenței unor motive justificate conform art. 19 din decretul amintit, pentru a obține repunerea în termen.

II. M.

În pregătire pentru tipar!

Relații economice internaționale,
volumul VIII

RĂSPUNDEREA ÎN COMERȚUL INTERNAȚIONAL principalele capitole:

I Principii generale ale răspunderii în comerțul internațional.

II Răspunderea decurgînd din acte și fapte de comerț internațional.

III Răspunderea delictuală în comerțul internațional.

IV Răspunderea contractuală în comerțul internațional.

V Răspunderea în contractele economice de livrări pentru export.

VI Răspunderea în contractele economice pe bază de comision privind importurile.

VII Riscul în comerțul internațional — exonerarea de răspundere.

VIII Arbitrajul comercial internațional.

CITITORI I

Comunicați redacției noastre sugestiile dumneavoastră pentru îmbunătățirea tematicii de mai sus:

— Care teme ar fi util să fie dezvoltate?

— Sînt necesare unele anexe care să cuprindă acte normative privind comerțul internațional?

— În raportul Juridic intern de furnizare dintre producător și exportator care aspecte nu sînt clarificate, evident în lumina răspunderii contractuale?

— Ce fațete ale riscului comercial internațional vă sînt necunoscute?

Reamintim că lucrarea va fi difuzată numai pe bază de comenzi ferme adresate redacției, care vor fi onorate prin ramburs poștal.

Revista ECONOMICĂ

SUPLIMENT

Redacția și administrația BUCUREȘTI 22,
Calea Dorobanți, 25, Telefon 12 13 69

Cont I.S.I.A.P. nr. 64 51 30 152, BNRSSR,
filiala Sector 1, București

Tiparul:

Întreprinderea poligrafică „Informația”,
str. Brezoianu, 25